

Research Paper

Effectiveness of mothers' wise parenting training on the psychological well-being of preschool children

Rezvan Khani¹ , Ahmad Abedi^{2*} , Fatemeh Javadzadeh Shahshahani³

1. Ph.D. Student, Department of Counseling, Khomeinishahr Branch, Islamic Azad University, Khomeinishahr, Isfahan, Iran

2. Professor, Department of Psychology and Education of Children with Special Needs, Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Iran

3. Assistant Professor, Department of Counseling, Khomeinishahr Branch, Islamic Azad University, Khomeinishahr, Isfahan, Iran

Citation: Khani R, Abedi A, Javadzadeh Shahshahani F. Effectiveness of mothers' wise parenting training on the psychological well-being of preschool children. J Child Ment Health. 2024; 11 (3):1-16.

URL: <http://childmentalhealth.ir/article-1-1379-en.html>

doi [10.61186/jcmh.11.3.2](https://doi.org/10.61186/jcmh.11.3.2)

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Wise parenting,
psychological well-being,
mothers,
preschool children

Background and Purpose: One of the new topics in education and psychology is wisdom. The present study investigated the effectiveness of mothers' wise parenting on the psychological well-being of preschool children in Isfahan City.

Method: This was an experimental study with a pre-test and post-test design and included an experimental group and a control group. The statistical population included mothers of 4 to 6-year-old preschool children in Isfahan city in 2023. Samples were randomly selected in a multi-stage cluster and placed in the experimental and control groups (15 people for each group). The research tool was the Psychological Well-being Questionnaire (Mayer and Ulich, 2009) completed by parents of preschool children. The experimental group was trained for ten sessions of 90 minutes duration and the control group only received two sessions after the study. The data were analyzed through multivariate covariance analysis with SPSS version 23 software.

Results: The results showed that wise parenting training in the experimental group effectively increased social performance scores (17.4 to 25.5), self-control (16.9 to 25.0), self-confidence (7.4 to 11.3), task orientation (13.6 to 21.2), and pleasure in exploration (15.1 to 22.9) compared to the control group ($p < 0.05$).

Conclusion: Based on the findings of the research, it can be said that the use of wise parenting and its effect on their speech, action, and behavior can improve preschool children's social performance, self-control, confidence, task-orientation, and enjoyment of exploration. As a result, it is suggested that wise parenting along with other existing educational methods be used in the field of educating parents of preschool children.

Received: 04 Oct 2023

Accepted: 30 Aug 2024

Available: 30 Oct 2024

* **Corresponding author:** Ahmad Abedi, Professor, Department of Psychology and Education of Children with Special Needs, Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Iran

E-mail: A.abedi@edu.ui.ac.ir

Tel: (+98) 3137935448

2476-5740/ © 2024 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license

(<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Childhood is the most critical period for gaining experience. The ages of 4 to 6 years (the second stage of childhood) are referred to as the preschool period. During this stage, the child undergoes significant development in physical, sensory-motor, cognitive, emotional, social, and moral aspects (1, 2). Cognitive skills, verbal abilities, social skills, and motor skills are the foundations of learning that rapidly evolve during the preschool years (3, 4). Children in preschool and early elementary years require these skills to face everyday challenges and achieve emotional competence and social success (5, 6). An increase in positive mother-child interactions during early childhood is positively associated with the child's behavior in later life stages, and such interactions lead to improved behavior in preschool-aged children (7).

Psychological well-being has been recognized as an important factor in the growth and development of children and is considered a key indicator of their academic success and achievement (17, 18). Psychological well-being reflects how an individual feels about themselves, encompassing emotional responses, life satisfaction, and judgments about the quality of life (11). In this context, psychological well-being in children is defined by six dimensions: social functioning and relationships with others, self-regulation and thoughtfulness, self-confidence and assertiveness, emotional stability and stress tolerance, task orientation, and enjoyment of exploration (15).

Psychological well-being in children is dynamic and influenced by various individual, social, and cultural factors (19), including maternal parenting styles (20). Numerous studies have examined the effectiveness of different parenting styles on children's psychological well-being (16, 21-23). According to Sternberg's balance theory (31), wisdom helps individuals achieve life satisfaction and enhance well-being by balancing intrapersonal, interpersonal, and extra-personal interests in both the short and long term. Wisdom, as a complement to successful intelligence and a mediator between knowledge, creativity, and action, is essential for human success and well-being (31, 32). Despite research on the importance of parenting in children's psychological well-being, no studies have explored the role of parental wisdom on children's well-being. It seems that enhancing wisdom in parents, their perspective on life and values, and its impact on life satisfaction, thoughts, speech, and behavior can have a significant influence on their children's psychological well-being. This study aims to utilize the principles and characteristics of wisdom in parenting programs and examine the effectiveness of wise parenting on the psychological well-being of preschool children in Isfahan.

Method

This experimental study involved one experimental group and one control group, with pre-test and post-test assessments. The statistical population consisted of mothers of preschool children aged 4 to 6 years in Isfahan. From this population, 30 mothers of children aged 4 to 6 were selected as the sample using a multi-stage cluster random sampling method. The inclusion criteria for the mothers were the absence of psychological disorders, a minimum education level of a high school diploma, and a written, informed consent to take part in the research. The inclusion criteria for the children were having normal intelligence and physical health, as indicated by their records in the preschool educational center. The exclusion criteria included a lack of willingness to cooperate in the implementation of the wise parenting program and missing three sessions. The selected mothers were randomly assigned to two groups: the experimental group and the control group, with 15 participants in each group (33).

In the experimental group, there were 4 children (26.7%) aged 4 to 5 years and 11 children (73.3%) aged 5 to 6 years. In the control group, 5 children (33.3%) were aged 4 to 5 years, and 10 children (66.7%) were aged 5 to 6 years. Additionally, in the experimental group, there were 14 girls (93.3%) and 1 boy (6.7%), while in the control group, there were 13 girls (86.7%) and 2 boys (13.3%).

To assess the psychological well-being of the children in this study, the Persian version of the Positive Development and Resilience Questionnaire in Preschoolers, which has been standardized (34), was used. The original version of this questionnaire was designed in English by Mayer and Ulich (15).

For the wise parenting training, a program developed by the researcher was used. The content of this program was collected from various articles and books, such as (35-39), and then analyzed thematically using (40). The initial version of this program was based on the most frequently occurring themes, comprising 9 main themes and 120 sub-themes. After receiving feedback from three child psychology specialists and faculty members at the University of Isfahan, necessary revisions were made, and the program was approved. The program was delivered to the mothers in the experimental group over ten 90-minute sessions, with one session held each week with complementary assignments for during the week. Parents in both groups completed the study questionnaires during the pre-test and post-test phases. Data were analyzed using SPSS software version 23 and the multivariate analysis of covariance (MANCOVA) method.

Results

Table 1 presents the results of the multivariate analysis of covariance (MANCOVA) conducted on the outcomes of this study.

Table 1: Test of Between-Subjects Effects for Comparing Psychological Well-being Components in Experimental and Control Groups During the Post-Test

Source		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Eta Squared	Statistical Power
Pre-test	Social Functioning	175.198	1	175.198	34.911	0.001	0.603	1.000
	Self-Regulation	136.846	1	136.846	23.793	0.001	0.508	0.997
	Self-Confidence	34.001	1	34.001	33.791	0.001	0.595	1.000
	Task Orientation	75.076	1	75.076	16.708	0.001	0.421	0.975
	Enjoyment of Exploration	9.349	1	9.349	2.073	0.163	0.083	0.281
Group	Social Functioning	517.019	1	517.019	103.026	0.001	0.772	1.000
	Self-Regulation	448.733	1	448.733	78.019	0.001	0.722	1.000
	Self-Confidence	59.237	1	59.237	58.871	0.001	0.719	1.000
	Task Orientation	283.077	1	283.077	62.998	0.001	0.733	1.000
	Enjoyment of Exploration	535.047	1	535.047	118.619	0.001	0.838	1.000
Error	Social Functioning	115.422	23	5.018				
	Self-Regulation	132.287	23	5.752				
	Self-Confidence	23.143	23	1.006				
	Task Orientation	103.349	23	4.493				
	Enjoyment of Exploration	103.745	23	4.511				
Total	Social Functioning	14196	30					
	Self-Regulation	14487	30					
	Self-Confidence	3204	30					
	Task Orientation	10210	30					
	Enjoyment of Exploration	10869	30					

Based on the contents of Table 1, the F-statistic for the components of social functioning ($F = 103.026$), self-regulation ($F = 78.019$), self-confidence ($F = 58.871$), task orientation ($F = 62.998$), and enjoyment of exploration ($F = 118.619$) is significant at the 0.001 level. These findings indicate that there are significant differences between the groups in these variables. Additionally, the calculated effect sizes show that 77% of social functioning, 72% of self-regulation, 71% of self-confidence, 73% of task orientation, and 83% of enjoyment of psychological well-being are due to the impact of the independent variable. Therefore, it can be concluded that wise parenting training has led to an improvement in the psychological well-being components of preschool children.

Conclusion

This study aimed to examine the effectiveness of wise parenting on the psychological well-being of preschool children in the city of Isfahan. The results showed that wise parenting has a significant impact on children's social functioning, self-regulation, self-confidence, task orientation, and enjoyment of exploration as components of psychological well-being.

These findings are consistent with various earlier studies emphasizing the importance of parenting style and parent-child relationships on children's psychological well-being and mental health (8, 16, 23, 24, 25, 26). Specifically, wise parenting, by

improving the parent-child relationship (8, 26) and enhancing the quality of parental attention and dynamic balance in life management (16), can lead to improved psychological well-being. Wise parenting aligns with authoritative parenting, which has been found effective on children's psychological well-being (25). It also encompasses elements of positive parenting (23), such as emotional regulation and dynamic balance, which similarly contribute to enhancing children's self-regulation and self-efficacy. The integrated personality component, similar to (24), has been influential in developing self-confidence. Finally, training through mothers as supportive and secure role models (22, 27) can foster children's psychological security, improve self-confidence, and provide conditions for the enjoyment of exploration.

The results of this study emphasize the significant impact of wisdom training through mothers on the psychological well-being of preschool children. Future research with a broader age range, a gender-homogeneous sample, assessments of the sustainability of effects, and the inclusion of teachers in evaluating children's well-being can address some limitations of this study. Additionally, comparing this parenting approach with other established methods is suggested for future research.

Based on the findings of this study, wisdom training for parents in schools is recommended as an appropriate, accessible, and effective method for enhancing children's psychological well-being and fostering a successful generation.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author in the field of Counseling at the Islamic Azad University, Khomeinishahr branch, Isfahan. The proposal for this study was approved on March 6, 2022 with tracking code 665297. The scientific permission for this study was granted by Khomeinishahr University through letter No. 74278 dated March 6, 2022, and the permission to conduct the research on the sample population was issued by the education department of Isfahan, region 2 on April 4, 2022 letter No. 02/1702. This research has been assigned an ethics code of IR.IAU.KHSH.REC.1401.034 by the Ethics Committee of the Islamic Azad University, Khomeini Shahr. Also, the ethical considerations mentioned in the publication manual of American Psychological Association (APP) and the ethical codes of Iranian Psychological Association were observed in this study, including confidentiality, anonymity and gaining the informed consent of the participants.

Funding: This research was conducted without financial support from any specific organization.

Authors' contribution: The first author was responsible for obtaining the necessary approvals, implementing the protocol, and writing the article. The second author, in the role of supervisor, was responsible for approving the protocol and overseeing the data analysis. The third author, as an advisor, was responsible for reviewing the research and editing the article.

Conflict of interest: This article has no conflicts of interest.

Data availability statement: The materials and data that support this manuscript are available from the corresponding author upon necessary and reasonable request.

Acknowledgments: We thank and express our deep appreciation to all the mothers, children and their teachers, as well as the staff and management of the participating schools, and the professors who sincerely helped us in conducting this research.

مقاله پژوهشی

اثربخشی آموزش والدگری خردمندانه مادران بر بهزیستی روان‌شناختی کودکان پیش‌دبستانی

رضوان خانی^۱، احمد عابدی^{۲*}، فاطمه جوادزاده شهشانی^۳

۱. دانشجوی دکترای گروه مشاوره، واحد خمینی‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی‌شهر، اصفهان، ایران

۲. استاد، گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان، ایران

۳. استادیار، گروه مشاوره، واحد خمینی‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی‌شهر، اصفهان، ایران

چکیده

مشخصات مقاله

کلیدواژه‌ها:

والدگری خردمندانه،

بهزیستی روان‌شناختی،

مادران،

کودکان پیش‌دبستانی

زمینه و هدف: از موضوعات جدید حوزه تعلیم و تربیت و روان‌شناسی، خردمندی است. پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی والدگری خردمندانه مادران بر بهزیستی روان‌شناختی کودکان پیش‌دبستانی شهر اصفهان انجام شد.

روش: این پژوهش تجربی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون، شامل دو گروه آزمایش و گواه بود. جامعه آماری شامل مادران کودکان ۴ تا ۶ ساله پیش‌دبستانی شهر اصفهان در سال ۱۴۰۲ بودند و انتخاب نمونه (۱۵ نفر برای هر گروه) به صورت تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انجام شد. ابزار پژوهش پرسشنامه پیشرفت و تاب‌آوری مثبت در پیش‌دبستانی (مایر و یولیچ، ۲۰۰۹) بود که توسط والدین کودکان تکمیل شد. گروه آزمایش به مدت ۱۰ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای تحت آموزش قرار گرفتند و گروه گواه تنها پس از پایان پژوهش دو جلسه آموزش دریافت کردند. داده‌ها از طریق تحلیل کوواریانس چندمتغیره با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که در گروه آزمایش میانگین نمرات عملکرد اجتماعی (۱۷/۴ به ۲۵/۵)، خودمهارگری (۱۶/۹ به ۲۵/۰)، اعتماد به خود (۷/۴ به ۱۱/۳)، تکلیف‌گرا بودن (۱۳/۶ به ۲۱/۲) و لذت بردن از کاوش (۱۵/۱ به ۲۲/۹) از پیش‌آزمون به پس‌آزمون نسبت به گروه گواه افزایش یافت ($p < ۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان گفت تغییر نگرش مادران در والدگری به روی آورد خردمحور و ظهور مؤلفه‌های خردمندانه در گفتار، رفتار، و کردار آنها به عنوان الگو می‌تواند عملکرد اجتماعی، خودمهارگری، اعتماد به خود، تکلیف‌گرا بودن، و لذت بردن از کاوش کودکان پیش‌دبستانی را افزایش دهد. بنابراین پیشنهاد می‌شود در زمینه آموزش والدین کودکان پیش‌دبستانی از والدگری خردمندانه در کنار سایر روش‌های تربیتی موجود استفاده شود.

دریافت شده: ۱۴۰۲/۰۷/۱۲

پذیرفته شده: ۱۴۰۳/۰۶/۰۹

منتشر شده: ۱۴۰۳/۰۸/۰۹

* نویسنده مسئول: احمد عابدی، استاد، گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان، ایران

رایانامه: A.abedi@edu.ui.ac.ir

تلفن: ۰۳۱-۳۷۹۳۵۴۴۸

مقدمه

دوران کودکی^۱، مهم‌ترین دوران تجربه‌اندوژی است. کودکی اولیه، دوره تعامل میان فرایندهای تکاملی و تحولی^۲ است (۱). سنین ۴ تا ۶ سالگی (دوره دوم کودکی) دوره پیش‌دبستانی^۳ نامیده می‌شود که مهم‌ترین دوره از نظر تحول جسمانی^۴، تحول حسی-حرکتی^۵، تحول ذهنی^۶، تحول عاطفی^۷، تحول اجتماعی^۸، و تحول اخلاقی^۹ است (۲). مهارت‌های شناختی، توانایی‌های کلامی، مهارت اجتماعی، و حرکتی مبانی یادگیری هستند که در طی دوره پیش‌دبستانی به سرعت دگرگون می‌شوند (۳، ۴) و کودکان در سنین پیش‌دبستانی و دبستانی برای رویارویی با کشاکش‌های روزمره به این مهارت‌ها نیاز دارند (۵) تا به شایستگی هیجانی و موفقیت‌های اجتماعی نائل شوند (۶).

بر اساس یافته پژوهشی (۷) افزایش تعامل مطلوب مادر و کودک در دوران اولیه کودکی با رفتار او در دوره‌های بعدی از زندگی ارتباط مثبت دارد و تعاملات مطلوب مادر و کودک و سبک والدگری مقتدرانه^{۱۰}، به بهبود رفتارهای کودکان در سنین پیش از دبستان منجر می‌شود. نتایج مطالعه دیگری (۸) نشان داد که سبک والدگری ضعیف مهم‌ترین عاملی است که به ایجاد مشکلات سلامت روان در کودکان و نوجوانان به‌ویژه در وضعیت پایین اجتماعی-اقتصادی منجر می‌شود. همان‌طور که نتایج مطالعه دیگر (۹) نشان داد که حمایت از رفاه عاطفی کودکان نه تنها یک مسئولیت، که سرمایه‌گذاری در آینده است. بهزیستی روان‌شناختی^{۱۱} از جمله مفاهیم مهم روان‌شناختی است که به زندگی کامل، رضایت‌بخش، تحول، و خودشکوفایی^{۱۲} فرد اشاره دارد (۱۰). بهزیستی روان‌شناختی بیانگر این است که فرد چه احساسی از خود دارد و شامل پاسخ‌های هیجانی، رضایتمندی از زندگی، و قضاوت درباره کیفیت زندگی^{۱۳} است

(۱۱). افراد دارای بهزیستی روان‌شناختی بالا از زندگی خود رضایت دارند و روابط اجتماعی مفیدی برقرار می‌کنند (۱۲). به علاوه این افراد شاد، خوش‌بین، و مثبت‌نگرند و برای حل مسائل زندگی تلاش می‌کنند (۱۳، ۱۴).

مطالعه بهزیستی روان‌شناختی عاملی مهم و در حال گسترش در زمینه پژوهش‌های تحول و پرورش کودکان است. تقاضای فزاینده‌ای برای انجام پژوهش‌های فراتر از مطالعه اختلالات، کمبودها و ناتوانی‌ها در کودکان وجود دارد (۱۵). توجه به ویژگی‌های مثبت کودکان و بررسی نقاط قوت و توانایی‌های آنان، نه تنها در ایجاد مسیر تحولی مثبت کمک می‌کند؛ بلکه به شناسایی عناصر اصلی بهزیستی که کودکان را قادر به رشد و شکوفایی می‌کند نیز می‌انجامد (۱۶). بهزیستی روان‌شناختی در کودکان از شاخص‌های مهم در کیفیت موفقیت و پیشرفت تحصیلی آنها نیز خواهد بود (۱۷، ۱۸). بر اساس الگوی ریف^{۱۴} بهزیستی از شش عامل پذیرش خود^{۱۵} (داشتن احساس مثبت به خود)، روابط مثبت با دیگران^{۱۶} (برقراری روابط گرم و صمیمی با دیگران و توانایی همدلی)، خودمختاری^{۱۷} (استقلال و توانایی ایستادگی در مقابل فشارهای اجتماعی)، زندگی هدفمند^{۱۸} (داشتن هدف و معنا در زندگی)، تحول شخصی^{۱۹} (احساس تحول مستمر)، و تسلط بر محیط^{۲۰} (توانایی فرد در مدیریت محیط) تشکیل می‌شود (۱۹). در پژوهشی دیگر (۱۵) نشان داده است که بهزیستی روان‌شناختی در کودکان از شش بعد شامل عملکرد اجتماعی و ارتباط گرفتن با دیگران^{۲۱}، خود مهارگری^{۲۲} و فکور بودن^{۲۳}، اعتماد به خود^{۲۴} و ابراز وجود کردن^{۲۵}، پایداری هیجانی^{۲۶} و تحمل تنیدگی^{۲۷}، تکلیف‌گرا بودن^{۲۸}، و لذت‌بردن از کاوش^{۲۹} تشکیل شده است.

16. Position relations with others
17. Self determination
18. Purpose in life
19. Personal development
20. Environmental mastery
21. Making contact/social performance
22. Self-control
23. Thoughtfulness
24. Self-confidence
25. Self-assertiveness
26. Emotional stability
27. Coping with stress
28. Task orientation
29. Pleasure in exploration

1. Childhood
2. Evolutionary and transformational processes
3. Preschool period
4. Physical development
5. Sensory-motor development
6. Mental development
7. Emotional development
8. Social development
9. Moral development
10. Authoritative parenting style
11. Psychological wellbeing
12. Self-actualization
13. Quality of Life
14. Ryff
15. Self-acceptance

بهزیستی روان‌شناختی در کودکان، ماهیتی پویا داشته و تحت تأثیر عوامل مختلف فردی، اجتماعی، و فرهنگی است (۱۹). از جمله عوامل اثرگذار می‌توان به سبک والدگری مادران اشاره کرد (۲۰). پژوهش‌های متعددی درباره اثربخشی سبک‌های مختلفی از والدگری بر بهزیستی روان‌شناختی کودکان انجام شده است. از جمله پژوهشی (۱۶) به بررسی اثربخشی برنامه ترکیبی والدگری ذهن آگاهانه^۱ و آموزش مدیریت والدین بر بهزیستی روان‌شناختی و شادزیستی کودکان پرداخته و نشان داده است که این برنامه از طریق ساز و کارهایی چون گوش دادن با توجه کامل، پذیرش بدون قضاوت، شفقت‌ورزی خودتنظیمی^۲ و آگاهی هیجانی^۳ به ارتقای رابطه والد-کودک و به تبع آن افزایش بهزیستی روان‌شناختی در کودکان منجر می‌شود. مطالعه (۲۱) نشان داده است والدین نقش مهمی در بهزیستی روانی و رفتاری کودکان ایفا می‌کنند و رفتار و نگرش‌های والدین هم‌پسسته‌ها و پیش‌بینی‌کننده‌های بهزیستی کودک است. در پژوهشی دیگر (۲۲) نشان داده شد در طول سال‌های ابتدایی زندگی و در جریان هدایت کودکان از مرحله وابستگی به مراحل استقلال و خودمختاری، سبک مراقبتی^۴ اهمیت داشته و تأثیر مستقیمی بر بهزیستی روان‌شناختی آنها خواهد داشت. همچنین نتایج پژوهشی (۲۳) نشان داد که سبک والدگری والدین بر مهارت خودمهارگری در فرزندان اثرگذار است. یافته‌های پژوهشی (۲۴) درباره اثربخشی والدگری خردمندانه بر اعتماد به خود کودکان پیش‌دبستانی نشان از رابطه سبک والدگری با حرمت خود^۵ در کودکان دارد. پژوهش دیگری (۲۵) نشان داد که سبک والدگری مقتدرانه و دشواری‌های بین‌فردی نقش مثبت و معناداری بر مشکلات هیجانی دارد و نقش میانجی‌گر دشواری‌های بین‌فردی نیز معنادار است. بنابراین توجه به نقش سبک‌های تربیتی والدین و ایجاد روابط مناسب والد کودک در پیشگیری از مشکلات هیجانی دارای اهمیت است. نتیجه پژوهشی (۲۶) که بر روی کودکان زیر ۱۲ سال مبتلا به اختلال نارسایی توجه - فزون‌کنشی^۶ انجام شد حاکی از این بود که بهبود تعاملات والد و کودک بر مهارت‌های

اجتماعی و تنظیم‌شناختی هیجان این کودکان اثرات مثبتی دارد. نتیجه پژوهشی دیگر (۲۷) که تأثیر آموزش سبک‌های والدگری مبتنی بر پذیرش و تعهد به مادران بر اضطراب جدایی^۷ و نافرمانی^۸ کودکان را بررسی کرده است، حاکی از کاهش اضطراب جدایی و نافرمانی در کودکان بود.

در پژوهشی دیگر (۲۸) نشان داده شد که آموزش هر یک از روش‌های والدگری مثبت و مدیریت والدین به بهبود معنادار رابطه والد-کودک از هر سه منظر عامل نزدیکی، وابستگی، و تعارض منجر می‌شود. همچنین پژوهشی (۲۹) نشان داد مؤلفه‌های شیوه‌های والدگری مادران به طور مستقیم بر مشکلات رفتاری کودکان تأثیر دارد و این شیوه‌ها از طریق سازش‌یافتگی^۹ کودک نیز به طور غیرمستقیم بر مشکلات رفتاری کودکان تأثیر دارد. نتایج پژوهشی دیگر (۳۰) نشان داد که آموزش مهارت‌های والدگری بر کاهش مشکلات هیجانی و رفتاری و مؤلفه‌های آن یعنی نارسایی توجه - فزون‌کنشی، مشکلات رفتار هنجاری^{۱۰}، مشکلات در ارتباط با همسالان، و رفتارهای اجتماعی مطلوب، تأثیر معناداری دارد. علاوه بر این، اثربخشی آموزش مهارت‌های والدگری بر رابطه والد-کودک و مؤلفه‌های تعارض^{۱۱}، نزدیکی، و وابستگی نشان داده شد.

در دو دهه اخیر مسئله خردمندی از دیدگاه روان‌شناختی و ارتباط آن با بهزیستی و کیفیت زندگی مورد توجه قرار گرفته است. بر اساس نظریه تعادلی استرنبرگ^{۱۲} (۳۱)، خردمندی با ایجاد توازن بین علایق درون‌فردی، بین‌فردی، و فرافردی در کوتاه مدت و بلندمدت به فرد در دستیابی به رضایت از زندگی و ارتقای بهزیستی کمک می‌کند. خردمندی به عنوان تکمیل‌کننده هوش موفق و یک عامل میانجی بین دانش، خلاقیت و عمل، لازمه موفقیت و بهزیستی انسان‌ها معرفی شده است (۳۱، ۳۲). با وجود پژوهش‌های انجام شده درباره اهمیت والدگری در بهزیستی روان‌شناختی کودکان، روی‌آوردهای موجود عمدتاً مبتنی

1. Mindful parenting
2. Self-regulated compassion
3. Emotional awareness
4. Caring style
5. Self-esteem
6. Attention-deficit-hyperactivity disorder (ADHD)

7. Separation anxiety
8. Disobedience
9. Adjustment
10. Normative behavior problems
11. Conflict
12. Sternberg

روانی و جسمانی بر اساس پرونده مشاوره‌ای کودکان در مرکز پیش‌دبستانی بود. ملاک‌های خروج شامل عدم تمایل به ادامه همکاری در اجرای بسته والدگری خردمندانه و سه جلسه غیبت بود. در پایان مادران کودکان انتخاب شده به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و گواه هر گروه ۱۵ نفر جایدهی شدند. حجم نمونه براساس جداول ارائه شده در مطالعه بربسبارت (۳۳) تعیین شد. رازداری کامل، داشتن آزادی کامل برای انصراف از پژوهش، اطلاع‌رسانی کامل درباره پژوهش، کسب رضایت‌نامه کتبی و استفاده از داده‌ها فقط در جهت اهداف پژوهش از جمله ملاحظات اخلاقی بودند که در این پژوهش رعایت شد. گروه گواه در تمام فرایند با تیم پژوهشی همکاری داشته و به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی به آنها قول داده شد که پس از اتمام کار برای آنها نیز دو جلسه والدگری خردمندانه مشابه جلساتی که به گروه آزمایش ارائه شده بود برگزار شود.

بررسی نمونه نشان داد که گروه آزمایش شامل ۴ کودک (۲۶/۷ درصد) ۴ تا ۵ سال و ۱۱ کودک (۷۳/۳ درصد) ۵ تا ۶ سال بود. در مقابل در گروه گواه، ۵ کودک (۳۳/۳ درصد) در بازه ۴ تا ۵ سال و ۱۰ کودک (۶۶/۷ درصد) در بازه سنی ۵ تا ۶ سال بودند. همچنین در گروه آزمایش ۱۴ دختر (۹۳/۳ درصد) و ۱ پسر (۶/۷ درصد) و در گروه گواه ۱۳ دختر (۸۶/۷ درصد) و ۲ پسر (۱۳/۳ درصد) بودند. در جدول ۱ اطلاعات جمعیت‌شناختی نمونه‌ها ارائه شده است.

جدول ۱: اطلاعات جمعیت‌شناختی نمونه‌ها

متغیرها	سطوح	گروه آزمایش	گروه گواه	مقدار p
سن	۴ تا ۵	۴ (۲۶/۷)	۵ (۳۳/۳)	۰/۴۸۴
	۵ تا ۶	۱۱ (۷۳/۳)	۱۰ (۶۶/۷)	
جنسیت	دختر	۱۴ (۹۳/۳)	۱۳	۰/۳۰۹
	پسر	۱ (۶/۷)	۲	

آزمون مجذور کای، $p < 0/05$ اختلاف معنادار

(ب) ابزار پژوهش: پرسش‌نامه بهزیستی روان‌شناختی^۵، پرسش‌نامه پیشرفت و تاب‌آوری مثبت در پیش‌دبستانی^۶ توسط مایر و یولیچ (۱۵) به

بر رفتارگرایی^۱، شناخت‌گرایی^۲، روان‌کاوی^۳، دلبستگی^۴ و مثبت‌گرایی^۵ بوده است و در زمینه نقش خردمندی والدین بر بهزیستی کودکان پژوهشی انجام نشده است (بر اساس جستجوی اینترنتی نویسندگان این مقاله، پژوهشی یافت نشد) و به نظر می‌رسد ارتقای خرد در والدین، نوع نگاه آنها به زندگی و ارزش‌ها و تأثیر آن بر رضایت از زندگی، اندیشه‌ها، گفتار، و کردار آنها می‌تواند نقش ویژه‌ای بر بهزیستی روان‌شناختی کودکان به همراه داشته باشد.

با توجه به اهمیت مؤلفه خردمندی در بهزیستی روان‌شناختی در کودکان و ضمن توجه به اینکه تاکنون مطالعات محدودی درباره سبک والدگری مبتنی بر خردمندی در راستای بهبود بهزیستی روان‌شناختی در کودکان انجام شده است، پژوهش حاضر با هدف بهره‌گیری از اصول و ویژگی‌های خردمندی در برنامه‌های والدگری و تعیین اثربخشی والدگری خردمندانه بر بهزیستی روان‌شناختی کودکان پیش‌دبستانی شهر اصفهان انجام شد.

طرح پژوهش

(الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: طرح این پژوهش تجربی با یک گروه آزمایش و یک گروه گواه به همراه پیش‌آزمون و پس‌آزمون بوده است. جامعه آماری شامل مادران کودکان پیش‌دبستانی سنین ۴ تا ۶ سال شهر اصفهان بودند که از بین آنها ۳۰ تن از مادران کودکان ۴-۶ سال به عنوان نمونه با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای تصادفی انتخاب شد. ابتدا از بین نواحی شش‌گانه آموزش و پرورش شهر اصفهان، ناحیه دوم به طور تصادفی انتخاب شد. سپس از بین مراکز پیش‌دبستانی ناحیه دوم، دو مرکز پیش‌دبستانی و از هر پیش‌دبستانی سه کلاس به صورت تصادفی انتخاب شد. سپس از هر کلاس پنج تن از مادران به صورت تصادفی انتخاب شدند. ملاک‌های ورود مادران شامل نداشتن اختلالات روان‌شناختی، تحصیلات حداقل دیپلم، و تمایل و رضایت آگاهانه به شرکت در این طرح پژوهشی به طور مکتوب بود که طی مصاحبه‌ای با پژوهشگر از آنها در راستای همکاری در کار پژوهشی دعوت به عمل آمد. ملاک‌های ورود کودکان داشتن سلامت کامل

1. Behaviorism
2. Cognitivism
3. Psychoanalysis
4. Attachment

5. Positivism
6. Psychological well-being questionnaire
7. Positive development and resilience questionnaire in kindergarten

حذف شدند. پرسشنامه حاصل شامل ۵ خرده‌مقیاس عملکرد اجتماعی و ارتباط گرفتن با دیگران (از گویه ۱ تا ۶)، خودمهارگری و فکور بودن (از گویه ۷ تا ۱۲)، اعتماد به خود و ابراز وجود کردن (از گویه ۱۳ تا ۱۵)، تکلیف‌گرا بودن (از گویه ۱۶ تا ۲۰) و لذت بردن از کاوش (از گویه ۲۱ تا ۲۵) است. شاخص‌های روان‌سنجی این پرسشنامه در این پژوهش از جمله آلفای کرونباخ (بالای ۰.۷۰ صدم) و روایی صوری و محتوایی به شیوه کیفی توسط استادان راهنما و مشاور تأیید شد.

(ج) معرفی برنامه مداخله‌ای: برای آموزش والدگری خردمندانه از بسته تدوین شده توسط پژوهشگر استفاده شد. برای تهیه این بسته محتوای متناسب با خرد، خردمندی و خردورزی از منابع، مقالات، پژوهش‌ها، و کتاب‌های موجود (۳۵-۳۹) جمع‌آوری شد و سپس تحلیل مضمون (۴۰) روی آن انجام شد. نسخه اولیه این بسته براساس مطالب با بیشترین تکرار تهیه شد که تعداد ۹ مضمون اصلی و ۱۲۰ مضمون فرعی بود. سپس با نظرخواهی از ۳ نفر از متخصصان روان‌شناسی کودک و نوجوان عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان، اصلاحات لازم انجام و مورد تأیید قرار گرفت. خلاصه محتوای جلسات والدگری خردمندانه که متناسب با نیازهای کودکان پیش‌دبستانی تدوین شده است در جدول ۲ ارائه شده است. این بسته طی ۱۰ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای و هر هفته یک جلسه توسط پژوهشگر به مادران آموزش داده شد.

منظور سنجش بهزیستی روان‌شناختی در کودکان پیش‌دبستانی در محیط‌های اولیه دوران کودکی به زبان انگلیسی در سال ۲۰۰۹ طراحی شده است. پرسشنامه ۳۶ گویه‌ای دارای شش خرده‌مقیاس عملکرد اجتماعی و ارتباط گرفتن با دیگران (گویه ۱ تا ۶)، خودمهارگری و فکور بودن (گویه ۷ تا ۱۲)، اعتماد به خود و ابراز وجود کردن (گویه ۱۳ تا ۱۸)، پایداری هیجانی و تحمل تنیدگی (گویه ۱۹ تا ۲۴)، تکلیف‌گرا بودن (گویه ۲۵ تا ۳۰)، و لذت بردن از کاوش (گویه ۳۱ تا ۳۶) تشکیل شده است. در تعیین شاخص‌های روان‌سنجی این تست ضریب آلفای کرونباخ مقدار ۰/۸۸ تا ۰/۸۱ گزارش شده است. نسخه فارسی این پرسشنامه در ایران (۳۴) تهیه و از نظر روایی و اعتبار مورد ارزیابی قرار گرفته است. در این مطالعه جهت بررسی بهزیستی روان‌شناختی کودکان ۴-۶ سال براساس سبک والدگری مادران از آخرین نسخه هنجاریابی شده در ایران این پرسشنامه استفاده شد که شیوه نمره‌گذاری آن به صورت لیکرت بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد (نمره به ترتیب ۰ تا ۵) است و دامنه نمرات کل پرسشنامه بین ۰ تا ۱۲۵ است. در تعیین شاخص‌های روان‌سنجی نسخه فارسی این تست ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۹ گزارش شده است. تحلیل عامل تأییدی از ساختار ۶ عاملی ۵ مورد را تأیید کرده و مؤلفه پایداری هیجانی حذف شده است. در نسخه فارسی از ۳۶ گویه، ۲۵ گویه دارای اعتبار شناخته شده و بقیه از پرسشنامه

جدول ۲: خلاصه‌ای از جلسات والدگری خردمندانه

جلسه	هدف	محتوای مداخله	تکلیف جلسه
یکم	آشنایی اعضا، آشنایی با ماهیت خردمندی و معرفی مؤلفه‌های خردمندی	آشنایی اعضا با یکدیگر و پژوهشگر و هدف از انجام پژوهش، تعریف خردمندی و عواقب بی‌خردی، معرفی مؤلفه‌های خردمندی از جمله: ماهیت خرد، اندیشه‌ها، گفتار و کردار خردمندانه، خردمندی به مثابه دانش درباره مدیریت زندگی، به دنبال ارزش‌های اخلاقی مثبت‌بودن، همدلی، تنظیم هیجان، تعادل پویا، چگونگی دستیابی به خردمندی و یکپارچگی شخصیت.	مطالعه کتاب لذت فرزندپروری، نوشته کوین ومورل ترجمه احمد عابدی و همکاران (۱۳۹۸)
دوم	آشنایی اعضا، گفتار و کردار خردمندانه	پاسخ به پرسش‌نامه‌های پیش‌آزمون توسط مادران	نقل داستان آقای پل و بحث و تبادل نظر پیرامون تصمیم خردمندانه در منزل برای رفع مشکل با رعایت همه جوانب و منافع افراد ذینفع
سوم	خردمندی به مثابه دانش درباره مدیریت زندگی	ارائه مطالب در زمینه خصوصیات خردمندان شامل: توانمندی شناختی، جستجو برای دستیابی به بینش، تأمل و بازنگری، مراقبت از دیگران، مهارت‌های حل مسئله در زندگی واقعی، از خود فراروی، تحمل ابهام و گشودگی به تجربه توضیح خردمندی به عنوان ویژگی فراشناختی، دانش حاصل از تجربیات زندگی، عامل موفق‌بودن در زندگی، قضاوت و قدرت تصمیم‌گیری، به دنبال حقیقت بودن	همراه داشتن طراحی هرم مزلو: سلسله‌مراتب نیازهای کاستی و نیازهای کمال، نمره‌گذاری جدول شوارتز و معرفی ارزش‌های مشترک در همه فرهنگ‌ها، خیرخواهی، جهانی‌گرایی و خود جهت‌دهی
			بحث و تبادل نظر پیرامون حل مشکل آقای هاینز با افراد خانواده و آموزش سه سطح استدلال اخلاقی کلبِرگ و نتیجه‌گیری در کلاس

چهارم	به دنبال القای ارزش‌های اخلاقی مثبت بودن	آشنایی اولیا با مفاهیمی از جمله شایستگی فرهنگی، مثبت‌گرایی، دوراندیش بودن، مهارت حل مسئله، خود فراروی و تقدیر از زیبایی‌ها و دستیابی به توانمندی	پر کردن فرم ارزش‌ها و واقعیت‌ها، مطالعه کتاب شادمانی اصیل (محمدرضا عابدی) هر کسی به طریقی شادی را وارد زندگی خود می‌کند و از اضطراب و استرس فاصله می‌گیرد شما چگونه؟ تماشای کلیپ بالاتر از ظرفیت، بحث و تبادل نظر پیرامون آن، ارائه داستان زندگی فردی از اطرافیان که به خیر مشترک می‌انجامد.
پنجم	خیرخواهی و همدلی	آشنایی اولیا با مفاهیمی از جمله خیرخواهی مشترک، سود مشترک، فرافردی و جهانی شدن و رفتن به سمت تجزیه و تحلیل تحول‌آفرین به جای تجزیه و تحلیل معامله‌گر	آموزش و تمرین پروتکل تن آرامی، تصویر ذهنی مثبت، تنفس آرام در زمان اضطراب و تنیدگی و مشاهده کلیپ با افراد خانواده ارائه یک نمونه از زندگی هوشیارانه، هم به نیمه پر لیوان توجه کنیم و هم نیمه خالی هر دو ارزش توجه رادارند، و ارائه نمونه‌ای از تجربه چشم‌انداز خود فرورفته و خود بافاصله و طرح در کلاس ارائه نمونه‌ای از مدل تجربه زندگی بیشتر، احساس تسلط،
ششم	تنظیم هیجان	آشنایی اولیا با مفاهیمی از جمله مدیریت هیجان، نگرش درون‌نگر، دوراندیشی، مهارت‌های روابط بین فردی، شوخ طبعی، خاطره‌گویی	آموزش و تمرین پروتکل تن آرامی، تصویر ذهنی مثبت، تنفس آرام در زمان اضطراب و تنیدگی و مشاهده کلیپ با افراد خانواده ارائه یک نمونه از زندگی هوشیارانه، هم به نیمه پر لیوان توجه کنیم و هم نیمه خالی هر دو ارزش توجه رادارند، و ارائه نمونه‌ای از تجربه چشم‌انداز خود فرورفته و خود بافاصله و طرح در کلاس ارائه نمونه‌ای از مدل تجربه زندگی بیشتر، احساس تسلط،
هفتم	تعادل پویا	تعادل پویا و تلفیق شده به عمل، برقراری تعادل بین منافع خود و دیگران، ایجاد تعادل در سازش‌یافتگی، شکل دادن یا تغییر موقعیت، ایجاد تعادل بین علایق خود و دیگران و دیگران بزرگ‌تر (خیر مشترک)	گشودگی، بازیابی، تنظیم هیجان و همدلی. پاسخ به این سؤال که چرا و چگونه برخی از مردم با عبور از تجربه‌های زندگی توانستند خرد خود را آرام آرام افزایش دهند، درحالی که دیگران نه. مطرح کردن پاسخ‌ها در کلاس
هشتم	دستیابی به خردمندی	خردمندی یک فرایند رشدی است، تجربه‌محور، یادگیری عمیق کودکان و رشدیافتگی سریع آنها، داشتن ایده برای تغییر جامعه در جهت سلامت روان کودکان، نوجوانان و بازسازی اجتماعی	مطالعه و بررسی مراحل هشت‌گانه رشد روانی اجتماعی اریکسون و بررسی مرحله آخر آن یکپارچگی شخصیت که در بعضی افراد به خردمندی می‌انجامد.
نهم	یکپارچگی در شخصیت	یکپارچگی فکر، گفتار و عمل، معنویت و فراتر از رنج بودن، پذیرش تغییرات و خویشتن‌داری	تنظیم فرم غربالگری خرد توسط والدین و کشیدن دست خود روی کاغذ و نوشتن صفاتی از خرد که در خود سراغ دارند داخل انگشتان و آنچه که باید کسب کنند بیرون انگشتان، خودارزیابی اهدای کتاب تاب‌آوری در کودکان (احمد عابدی و همکاران، ۱۳۹۴) برای مطالعه بیشتر
دهم	جمع‌بندی مطالب و پاسخ به سؤالات پیش آمده، تنظیم پرسش‌نامه‌های پس‌آزمون توسط مادران	جمع‌بندی مطالب، ارائه نظرات، پاسخگویی به سؤالات و نتیجه‌گیری	

(د) روش اجرا: پس از کسب مجوز از کمیته اخلاق دانشگاه آزاد

اسلامی خمینی شهر اصفهان و دریافت معرفی‌نامه از این دانشگاه به آموزش و پرورش ناحیه ۲ مراجعه و اجازه اجرای پژوهش دریافت شد. سپس با کسب اجازه از مدیران پیش‌دبستانی‌ها و انتخاب گروه نمونه به روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای و تنظیم پرسشنامه‌های پیش‌آزمون، نشست توجیهی با حضور تمام والدین برگزار شد و توضیح‌هایی درباره ماهیت پژوهش، محرمانه بودن نتایج، و ساعت حضور به آنها ارائه شد. سپس افراد به صورت جابدهی تصادفی در دو گروه قرار گرفتند. جلسات آموزش والدگری خردمندانه طی ۱۰ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای به صورت هفته‌ای یک بار در پیش‌دبستانی گل‌های هستی در سال ۱۴۰۲ توسط پژوهشگر اجرا شد. گروه گواه در این مدت آموزشی دریافت نکردند، اما پس از اتمام پژوهش برای آنها نیز دو جلسه والدگری خردمندانه مشابه جلساتی که به گروه آزمایش ارائه شده بود برگزار

شد. در جلسات، ابتدا تکالیف جلسه قبل مورد بررسی قرار می‌گرفت و سپس مداخلات و آموزش‌های لازم ارائه می‌شد. در پایان هر جلسه جمع‌بندی از مطالب ارائه شده در آن جلسه به عمل می‌آمد و در پایان تکالیف جلسه آینده به والدین داده می‌شد. والدین هر دو گروه در پیش و پس‌آزمون به پرسش‌نامه‌های پژوهش پاسخ دادند. جهت تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ و روش تحلیل کوواریانس چندمتغیره استفاده شد.

یافته‌ها

در جدول ۱ نتایج آزمون مجذور کای جهت بررسی اطلاعات جمعیت‌شناسی دو گروه ارائه شده است. این بررسی نشان داد که گروه‌های آزمایش و گواه از نظر جنس و سن کودکان تفاوت معناداری نداشتند. میانگین و انحراف معیار نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون

بهزیستی روان‌شناختی به تفکیک برای افراد گروه گواه و آزمایش در دو مرحله سنجش (پیش‌آزمون و پس‌آزمون) در جدول (۳) ارائه شده است. همچنین نتایج آزمون شاپیرو-ویلک برای بررسی نرمال بودن توزیع

نمرات در دو گروه در مرحله پیش‌آزمون و پس‌آزمون گزارش شده است.

جدول ۳: توصیف آماری نمرات بهزیستی روان‌شناختی در دو مرحله اندازه‌گیری به تفکیک گروه

متغیر	وضعیت	گروه	میانگین	انحراف معیار	شاپیرو ویلک	لوین	ام باکس
عملکرد اجتماعی	پیش‌آزمون	آزمایش	۱۷/۴۰	۴/۱۸	۰/۱۱۹	۰/۰۵۲	
		گواه	۱۵/۸۰	۶/۸۷	۰/۶۵۲		
	پس‌آزمون	آزمایش	۲۵/۴۶	۲/۸۹	۰/۰۵۲		
		گواه	۱۵/۶۰	۷/۰۶	۰/۶۲۱		
خودمهارگری	پیش‌آزمون	آزمایش	۱۶/۸۶	۳/۷۷	۰/۶۷۲	۰/۰۵۷	
		گواه	۱۷/۴۰	۵/۳۰	۰/۷۷۱		
	پس‌آزمون	آزمایش	۲۵/۰۶	۲/۳۷	۰/۸۸۵		
		گواه	۱۷/۵۳	۵/۱۵	۰/۶۵۳		
اعتماد به خود (ابراز وجود)	پیش‌آزمون	آزمایش	۷/۴۰	۲/۷۴	۰/۰۹۱	۰/۰۹۱	۲/۶۹
		گواه	۸/۰۰	۳/۰۴	۰/۷۷۹		
	پس‌آزمون	آزمایش	۱۱/۳۳	۲/۱۲	۰/۲۰۵		
		گواه	۸/۵۳	۲/۹۴	۰/۷۶۸		
تکلیف‌گرا بودن	پیش‌آزمون	آزمایش	۱۳/۶۰	۳/۲۶	۰/۴۵۰	۰/۵۶۸	
		گواه	۱۴/۰۶	۴/۴۳	۰/۲۶۴		
	پس‌آزمون	آزمایش	۲۱/۲۰	۲/۱۷	۰/۳۶۲		
		گواه	۱۴/۴۰	۴/۵۶	۰/۳۳۱		
لذت‌بردن از کاوش	پیش‌آزمون	آزمایش	۱۵/۱۳	۴/۷۷	۰/۱۴۷	۰/۱۲۵	
		گواه	۱۳/۲۰	۴/۶۷	۰/۵۰۹		
	پس‌آزمون	آزمایش	۲۲/۸۶	۲/۲۹	۰/۷۴۸		
		گواه	۱۳/۳۳	۴/۵۱	۰/۱۶۷		

با توجه به این جدول آماره شاپیرو ویلک برای تمامی متغیرها معنادار نیست ($p > ۰/۰۵$). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که توزیع متغیرها نرمال است. برای بررسی اثربخشی آموزش والدگری خردمندانه بر بهزیستی روان‌شناختی کودکان پیش‌دبستانی، از آزمون تحلیل کوواریانس چندمتغیره استفاده شد. نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس متغیرهای وابسته در گروه‌ها نشان داد که واریانس گروه‌ها برای عملکرد اجتماعی ($F=۲/۹۳$)، خودمهارگری ($F=۳/۰۵۶$)، اعتماد به خود

($F=۳/۶۸۴$)، تکلیف‌گرا بودن ($F=۰/۳۳۴$) و لذت‌بردن از کاوش ($F=۲/۵۰۰$) در گروه‌ها برابر است ($p=۰/۰۰۱$). آزمون باکس ($F=۰/۲۱۳$ ، $p=۰/۴۴۷$ ، Box's $M=۲/۶۹۹$) معنادار نشد که در نتیجه فرض همگنی برقرار است. هر چهار آزمون آماری متداول برای تحلیل کوواریانس چندمتغیره بکار گرفته شد که نتایج آنها در جدول ۴ گزارش شده است.

فصلنامه سلامت روان کودکان، دوره ۱۱، شماره ۳، پاییز ۱۴۰۳

جدول ۴: نتایج تحلیل کواریانس چندمتغیری بر روی میانگین نمرات پس‌آزمون

نام آزمون	مقدار	آماره F	سطح معناداری	اندازه اثر	توان آماری
آزمون اثر بیلابی	۰/۸۰۷	۵۲/۲۲۷	۰/۰۰۰	۰/۸۰۷	۱/۰۰۰
آزمون لامبدای ویلکز	۰/۱۹۳	۵۲/۲۲۷	۰/۰۰۰	۰/۸۰۷	۱/۰۰۰
آزمون اثر هتلینگ	۴/۱۷۸	۵۲/۲۲۷	۰/۰۰۰	۰/۸۰۷	۱/۰۰۰
آزمون بزرگ‌ترین ریشه دوم	۴/۱۷۸	۵۲/۲۲۷	۰/۰۰۰	۰/۸۰۷	۱/۰۰۰

نتایج آزمون‌های جدول ۴ حاکی از تأثیر متغیر مستقل بر متغیرهای وابسته است. به عبارت دیگر گروه‌های آزمایش و گواه حداقل در یکی از متغیرهای بهزیستی روان‌شناختی تفاوت معناداری دارند که با توجه به اثر محاسبه شده، ۰/۸۰۷ کل واریانس‌های گروه آزمایش و گواه ناشی از اثر متغیر مستقل است. همچنین توان آماری آزمون برابر با ۱ است که

دلالیت برکفایت حجم نمونه است. اما برای تشخیص اینکه در کدام حیطه‌ها تفاوت معنادار است در جدول ۵ نتایج اثرات بین‌آزمودنی برای مقایسه مؤلفه‌های بهزیستی روان‌شناختی گروه‌های آزمایش و گواه در پس‌آزمون گزارش شده است.

جدول ۵: آزمون اثرات بین‌آزمودنی برای مقایسه مؤلفه‌های بهزیستی روان‌شناختی گروه‌های آزمایش و گواه در پس‌آزمون

منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	مجدور میانگین	F	سطح معناداری	مقدار اتا	توان آماری
پیش‌آزمون	۱۷۵/۱۹۸	۱	۱۷۵/۱۹۸	۳۴/۹۱۱	۰/۰۰۱	۰/۶۰۳	۱/۰۰۰
	۱۳۶/۸۴۶	۱	۱۳۶/۸۴۶	۲۳/۷۹۳	۰/۰۰۱	۰/۵۰۸	۰/۹۹۷
	۳۴/۰۰۱	۱	۳۴/۰۰۱	۳۳/۷۹۱	۰/۰۰۱	۰/۵۹۵	۱/۰۰۰
	۷۵/۰۷۶	۱	۷۵/۰۷۶	۱۶/۷۰۸	۰/۰۰۱	۰/۴۲۱	۰/۹۷۵
	۹/۳۴۹	۱	۹/۳۴۹	۲/۰۷۳	۰/۱۶۳	۰/۰۸۳	۰/۲۸۱
گروه	۵۱۷/۰۱۹	۱	۵۱۷/۰۱۹	۱۰۳/۰۲۶	۰/۰۰۱	۰/۷۷۲	۱/۰۰۰
	۴۴۸/۷۳۳	۱	۴۴۸/۷۳۳	۷۸/۰۱۹	۰/۰۰۱	۰/۷۲۲	۱/۰۰۰
	۵۹/۲۳۷	۱	۵۹/۲۳۷	۵۸/۸۷۱	۰/۰۰۱	۰/۷۱۹	۱/۰۰۰
	۲۸۳/۰۷۷	۱	۲۸۳/۰۷۷	۶۲/۹۹۸	۰/۰۰۱	۰/۷۳۳	۱/۰۰۰
	۵۳۵/۰۴۷	۱	۵۳۵/۰۴۷	۱۱۸/۶۱۹	۰/۰۰۱	۰/۸۳۸	۱/۰۰۰
خطا	۱۱۵/۴۲۲	۲۳	۵/۰۱۸				
	۱۳۲/۲۸۷	۲۳	۵/۷۵۲				
	۲۳/۱۴۳	۲۳	۱/۰۰۶				
	۱۰۳/۳۴۹	۲۳	۴/۴۹۳				
	۱۰۳/۷۴۵	۲۳	۴/۵۱۱				
کل	۱۴۱۹۶	۳۰					
	۱۴۴۸۷	۳۰					
	۳۲۰۴	۳۰					
	۱۰۲۱۰	۳۰					
	۱۰۸۶۹	۳۰					

با توجه به مندرجات جدول ۵ آماره F برای مؤلفه‌های عملکرد اجتماعی (۱۰۳/۰۲۶)، خودمهارگری (۷۸/۰۱۹)، اعتماد به خود (۵۸/۸۷۱)، تکلیف‌گرایی (۶۲/۹۹۸)، و لذت بردن از کاوش (۱۱۸/۶۱۹)

در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است. این یافته‌ها نشانگر آن است که بین گروه‌ها در این متغیرها تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین با توجه به اندازه اثر محاسبه شده ۷۷ درصد از عملکرد اجتماعی، ۷۲ درصد از

خودمهارگری، ۷۱ درصد از اعتماد به خود، ۷۳ درصد از تکلیف‌گرایی، ۸۳ درصد لذت بردن از بهزیستی روان‌شناختی ناشی از تأثیر متغیر مستقل بوده است؛ بنابراین می‌توان بیان کرد آموزش والدگری خردمندانه باعث بهبود مؤلفه‌های بهزیستی روان‌شناختی کودکان پیش‌دبستانی شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی والدگری خردمندانه بر مؤلفه‌های بهزیستی روان‌شناختی کودکان پیش‌دبستانی شهر اصفهان انجام شد. نتایج نشان داد والدگری خردمندانه بر عملکرد اجتماعی، خودمهارگری، اعتماد به خود، تکلیف‌گرا بودن، و لذت بردن از کاوش کودکان تأثیر معناداری دارد. به‌طور کلی این نتایج همسو با نتایج مطالعات مختلف قبلی است که بر اهمیت سبک والدگری و ارتباط والد و کودک بر بهزیستی روان‌شناختی و سلامت روانی^۱ کودکان تأکید کرده‌اند (۸، ۱۶، ۲۶-۲۳). به‌طور خاص مطالعه‌ای (۸) ضعف در سبک والدگری و رابطه والدین و کودک را مهم‌ترین عامل در مشکلات سلامت روانی کودک معرفی کرده است. عملکرد اجتماعی و توانایی برقراری ارتباط با دیگران در کودکان به شیوه تعامل والدین با آنها بستگی دارد. به نظر می‌رسد تمرین‌های در نظر گرفته شده در آموزش والدگری خردمندانه با افزایش کمیّت و کیفیت ارتباط مادر و کودک به عنوان یکی از مکانیزم‌های ممکن بر روی بهزیستی روان‌شناختی کودکان تأثیر گذاشته باشد. در مطالعه دیگری (۱۶) اثر والدگری ذهن‌آگاهانه در کنار آموزش روش مدیریت والدین به نتیجه بهتر در بهزیستی روان‌شناختی کودکان منجر شده است. روش والدگری ذهن‌آگاهانه مؤلفه‌هایی همچون کیفیت توجه والدین، پذیرش بدون قضاوت، و خودتنظیمی دارد که به مؤلفه‌های بسته والدگری خردمندانه از جمله مدیریت زندگی، گفتار و کردار خردمندانه، و تعادل پویا نزدیک است. به نظر می‌رسد که این مؤلفه‌ها به شکل مشابه به روابط بهتری بین مادران و فرزندان منجر شده است و از این طریق مؤلفه‌های بهزیستی روان‌شناختی کودکان را بهبود داده است.

در مطالعه دیگری (۲۴) سبک والدگری مقتدرانه در مقابل سهل‌گیر و استبدادی مورد بررسی قرار گرفته است و پیشنهاد شده است که این سبک با ارتقای برون‌گرایی کودک و حرمت خود منجر به افزایش شادزیستی کودک شده است. این نتیجه همسو با تأثیر دیده شده از آموزش والدگری خردمندانه است که با ایجاد یک ارتباط مبتنی بر احترام، با انتظارات متعادل و محدودیت‌های روشن که با دلیل برای کودک توضیح داده می‌شوند، ارتقای مؤلفه‌های بهزیستی روان‌شناختی را در کودک ایجاد کرده است. این موضوع همچنین همسو با پژوهشی (۲۵) است که اثر سبک والدگری مقتدرانه و ارتباط بهتر بین مادر و دختر را بر بهبود مشکلات هیجانی دختران گزارش کرده است. به‌طور خاص پژوهش دیگری (۲۶) اثر رابطه والد و کودک را بر مهارت‌های اجتماعی کودکان مشکوک به اختلال نارسایی توجه گزارش کرده است که با اثر والدگری خردمندانه بر مؤلفه عملکرد اجتماعی کودکان همسو است.

پژوهش حاضر نشان داد که والدنگری خردمندانه بر مؤلفه خودمهارگری کودکان پیش‌دبستانی تأثیر داشته است. این نتیجه به‌طور خاص همسو با نتیجه پژوهشی (۲۳) است که اثربخشی آموزش والدگری مثبت به والدین کودکان پیش‌دبستانی بر خودمهارگری و خودکارآمدی فرزندان را گزارش کرده است. والدگری مثبت راهبردهای علمی و مؤثر پرورش مهارت‌های اجتماعی و زبانی، خودتنظیمی هیجانی، استقلال، و حل مسئله را به والدین آموزش می‌دهد تا در ارتباط با فرزندان از آنها استفاده کنند. به‌طور مشابه در آموزش والدگری خردمندانه مؤلفه تنظیم هیجان و تعادل پویا به مادران می‌تواند بر کیفیت رابطه والد و کودک تأثیر مثبت داشته، و با افزایش رفتارهای تربیتی مثبت، زمینه‌ساز نمودن موفقیت خودمهارگری را فراهم کند.

اثر معنادار آموزش والدگری خردمندانه بر اعتماد به خود در کودکان از دیگر نتایج این پژوهش است. این نتیجه همسو با نتایج پژوهشی (۲۴) است که مدلی برای ارتباط بین سبک والدگری، حرمت خود، و شادزیستی ارائه کرده‌اند. در این مدل سبک تربیتی مقتدرانه به بهبود حرمت خود و در نتیجه شادمانی منجر می‌شود. به‌طور مشابه در این مطالعه آموزش مؤلفه خردمندی یکپارچگی در شخصیت به مادران و

تقویت رفتاری قاطع و قابل پیش‌بینی در مقابل کودک به بهبود اعتماد به خود منجر شد (۳۶).

مادران به عنوان الگوی حمایتگر و ایمنی‌بخش، عامل احساس امنیت روانی در کودکان پیش‌دبستانی هستند (۲۲، ۲۷). با آموزش والدگری خردمندانه به مادران و ارتقای رابطه مادر و کودک، حس در دسترس بودن و پاسخگو بودن منبع دلبستگی در کودکان فراهم شد و این مسئله می‌تواند به بهبود اعتماد به خود و همچنین لذت بردن از کاوش منجر شود. علاوه بر این با آموزش مؤلفه خردمندی تعادل پویا بین منافع کوتاه مدت و بلند مدت و انتقال آن از طریق آموزش و الگوگیری به کودکان، به ارتقای مؤلفه تکلیف‌گرا بودن کودکان کمک شده است (۳۸).

از گذشته‌های دور خردمندی به عنوان یک ارزش و توانمندی در زندگی مطرح بوده و به مفهوم بهزیستی گره خورده است (۳۵). با وجود مطرح بودن نظریه‌های مختلف تحول و بهزیستی در سده‌های گذشته، مطالعات اخیر بار دیگر به خردمندی به عنوان مفهومی جامع‌تر در توصیف عوامل موثر بر بهزیستی توجه کرده و سعی کرده‌اند تعریفی ملموس و دقیق از آن ارائه کنند (۳۸، ۳۹). با وجود این مطالعه حاضر یکی از نخستین پژوهش‌ها جهت بررسی عملی آموزش خردمندی بر بهزیستی کودکان است. نتایج این مطالعه بر کارآیی آموزش خردمندی تأکید دارد و از این جهت اهمیت عملی خردمندی و توجه به آن در آموزش و پرورش کودکان را تأیید می‌کند. همچنین همسو با برخی مطالعات پیشین (۲۹، ۲۵)، از نقش کلیدی خانواده و به‌طور خاص مادران در آموزش اصول خردمندی به کودکان استفاده شده است.

در این مطالعه تنها کودکان ۴ تا ۶ ساله پیش‌دبستانی شهر اصفهان مورد بررسی قرار گرفتند و بیشتر کودکان مورد مطالعه، دختر بودند. پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی نقش آموزش خردمندی بر بازه سنی بزرگ‌تری بررسی شود و جمعیت نمونه به صورت همگن از دختران و پسران در نظر گرفته شوند. در سنین نوجوانی آموزش بعضی از مفاهیم خردمندی به دانش‌آموز به صورت مستقیم نیز پیشنهاد می‌شود. در این مطالعه آموزش فقط به مادران ارائه شد، اما با وجود اینکه مادران نقش

کلیدی در تربیت کودکان پیش‌دبستانی دارند، ارائه آموزش به هر دو والد می‌تواند اثربخشی آن را افزایش دهد. همچنین استفاده از مربیان جهت ارزیابی بهزیستی روان‌شناختی کودکان و ارزیابی‌های بلندمدت می‌تواند اطلاعات دقیق‌تری را در مورد اثرگذاری و پایداری این اثر ارائه کند. پیشنهاد می‌شود اثربخشی والدگری خردمندانه با دیگر روی‌آورد‌های والدگری مورد مقایسه قرار گیرد. براساس یافته‌های این پژوهش آموزش خردمندی به والدین در مدارس به عنوان یک روش مناسب، در دسترس، و تأثیرگذار جهت ارتقای بهزیستی روان‌شناختی کودکان و تربیت نسلی موفق پیشنهاد می‌شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکترای نویسنده یکم در رشته مشاوره دانشگاه آزاد واحد خمینی شهر اصفهان است که پروپوزال آن در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ با کد رهگیری ۶۶۵۲۹۷ مصوب شد. مجوز علمی این مطالعه توسط دانشگاه خمینی شهر طی نامه شماره ۷۴۲۷۸ در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ و مجوز اجرایی آن بر روی افراد نمونه توسط سازمان آموزش و پرورش ناحیه ۲ در تاریخ ۱۴۰۱/۱/۱۵ به شماره ۰۲/۱۷۰۲ صادر شد. این پژوهش دارای کد اخلاق IR.IAU.KHSH.REC.1401.034 صادره از کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی خمینی شهر است. همچنین ملاحظات اخلاقی مندرج در راهنمای انتشار انجمن روان‌شناسی آمریکا و کدهای اخلاقی سازمان نظام روان‌شناسی ایران مانند اصل رازداری، محرمانه ماندن اطلاعات، و دریافت رضایت کتبی از شرکت‌کنندگان در این پژوهش رعایت شده است.

حامی مالی: پژوهش حاضر بدون حمایت مالی از جانب سازمان خاصی انجام شده است.

نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده یکم این مقاله، مسئولیت دریافت مجوز، اجرای پروتکل، و نگارش مقاله را برعهده داشته است. نویسنده دوم در نقش استاد راهنما مسئولیت تأیید پروتکل و نظارت بر تحلیل داده‌ها را داشته است. نویسنده سوم در نقش استاد مشاور مسئولیت بررسی پژوهش و ویرایش مقاله را برعهده داشته است.

تضاد منافع: این مقاله تضاد منافع ندارد.

در دسترس بودن داده‌ها: تمام داده‌های این پژوهش در اختیار نویسنده مسئول قرار دارد که در صورت درخواست منطقی در اختیار سایر پژوهشگران قرار می‌گیرد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از تمامی کودکان، مادران و مربیان آنها و دست‌اندرکاران و مدیریت پیش‌دبستانی و استنادی که ما را در انجام این پژوهش خالصانه یاری کردند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کنیم.

References

- Black MM, Walker SP, Fernald LC, Andersen ST, Digirolamo AM, Lu C, McCoy DC, Fink G, Shawar YR, Shiffman J, Devercelli AE, Wodon QT, Vargas-Baron E, Grantham-McGregor S. Early childhood development coming of age: Science through the life course. *The lancet*. 2017; 389(64):77-90. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(16\)31389-7](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(16)31389-7) [Link]
- Veraksa NE. Development of cognitive capacities in preschool age. *International Journal of Early Years Education*. 2011; 19(1):79-87. <https://doi.org/10.1080/09669760.2011.571003> [Link]
- Anderson PJ, Reidy N. Assessing executive function in preschoolers. *Neuropsychology Review*. 2012; 22(4): 345-60. <https://doi.org/10.1007/s11065-012-9220-3> [Link]
- Nesayan A, Amani M, Gandomani RA. Cognitive profile of children and its relationship with academic performance. *Basic and clinical neuroscience*. 2019; 10(4):165-74. <http://dx.doi.org/10.32598/bcn.9.10.230> [Link]
- Burger K. Effective early childhood care and education: successful approaches and didactic strategies for fostering child development. *European Early Childhood Education Research Journal*. 2015; 23(5): 743-760. <https://doi.org/10.1080/1350293X.2014.882076> [Link]
- Denham SA, Bassett HH, Zinsser K. Early childhood teachers as socializers of young children's emotional competence. *Early childhood Education Journal*. 2012; 40(3):137-43. <https://doi.org/10.1007/s10643-012-0504-2> [Link]
- Setyorini S, Rahayu DS, Efastris SM, Pranoto H, Susilaningsih CY, Wijayanti W, Noyitasari Z. Children's psychological well-being: a cornerstone for a healthier World's future. *Journal of Public Health*. 2024; 46(1):e209-10. <https://doi.org/10.1093/pubmed/fdad185> [Link]
- Gautam N, Rahman MM, Hashmi R, Lim A, Khanam R. Socioeconomic inequalities in child and adolescent mental health in Australia: the role of parenting style and parents' relationships. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*. 2024; 18(1):28. <https://doi.org/10.1186/s13034-024-00719-x> [Link]
- Tiwa TM. Black horizons: Global recession, parental unemployment and the erosion of children's emotional stability. *J Public Health (Oxf)*. 2024; 46(1):e175-6. <https://doi.org/10.1093/pubmed/fdad150> [Link]
- Trudel-Fitzgerald C, Millstein RA, Von Hippel C, Howe CJ, Tomasso LP, Wagner GR, VanderWeele TJ. Psychological well-being as part of the public health debate? Insight into dimensions, interventions, and policy. *BMC Public Health*. 2019; 19(1):1-11. <https://doi.org/10.1186/s12889-019-8029-x> [Link]
- Renner LM, Hartley CC. Psychological well-being among women who experienced intimate partner violence and received civil legal services. *Journal of interpersonal violence*. 2021; 36(7-8):3688-3709. <https://doi.org/10.1177/0886260518777552> [Link]
- McDool E, Powell P, Roberts J, Taylor K. The Internet and children's psychological wellbeing. *Journal of Health Economics*. 2020; 69:102274. <https://doi.org/10.1016/j.jhealeco.2019.102274> [Link]
- Green M, Elliott M. Religion, health, and psychological well-being. *Journal of religion and health*. 2010; 49:149-163. <https://doi.org/10.1007/s10943-009-9242-1> [Link]
- Yaghoobi A, Moghadam BN. The Effect of Positive Psychology Intervention on the Psychological Well-Being of Adolescents. *Iranian Psychiatry and Clinical Psychology*. 2019; 25(1):14-24. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.25.1.14> [Persian] [Link]
- Mayr T, Ulich M. Social-emotional well-being and resilience of children in early childhood settings-PERIK: An empirically based observation scale for practitioners. *Early Years*. 2009; 29(1):45-57. <https://doi.org/10.1080/09575140802636290> [Link]
- Bagheri M, Tahmassian K, Mazaheri MA. Efficacy of Mindful Parenting and Parent Management Training Integrative Program on Psychological Wellbeing and Happiness of Children. *Quarterly of Clinical Psychology Studies*. 2018; 8(30):1-26. <https://doi.org/10.22054/jcps.2018.8537> [Persian] [Link]
- Agnafors S, Barmark M, Sydsjö G. Mental health and academic performance: a study on selection and causation effects from childhood to early adulthood. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*. 2021; 56:857-866. <https://doi.org/10.1007/s00127-020-01934-5> [Link]
- Amholt TT, Dammeyer J, Carter R, Niclasen J. Psychological well-being and academic achievement among school-aged children: A systematic review. *Child Indicators Research*. 2020; 13:1523-1548. <https://doi.org/10.1007/s12187-020-09725-9> [Link]
- Dierendonck DV, Lam H. Interventions to enhance eudaemonic psychological well-being: A meta-analytic review with Ryff's Scales of Psychological Well-being. 2023;15(2):594-610. <https://doi.org/10.1111/aphw.12398> [Link]
- Farhadi A, Amiri H, Hosseini SS. The Effectiveness of Parent Education with Adlerian Approach in Reducing Guilt in Depressed Children and Improving Their Psychological Well-being. *Counseling Research & Developments*. 2019; 18(71):61-80. <http://dx.doi.org/10.29252/jcr.18.71.60> [Persian] [Link]
- Mingebach T, Kamp-Becker I, Christiansen H, Weber L. Meta-meta-analysis on the effectiveness of parent-based interventions for the treatment of child externalizing behavior problems. *PloS one*. 2018; 13(9):e0202855. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0202855> [Link]
- DeMaat DA, Jansen PW, Prinzie P, Keizer R, Franken IH, Lucassen N. Examining longitudinal relations between mothers' and fathers' parenting stress, parenting behaviors, and adolescents' behavior problems. *Journal of Child and Family Studies*. 2021; 30:771-783. <https://doi.org/10.1007/s10826-020-01885-0> [Link]

23. Julaieha N, Janbozorgi M, Alipour A, Pasandide A. Comparison of the Effectiveness of GOD Oriented Multidimensional Spiritual Parenting and Positive Parenting Program on Self-Esteem, Self-Efficacy and Self-Control of Children with Stressed Parents. *Journal of Research in Behavioural Sciences*. 2021; 19 (2):276-292. <http://dx.doi.org/10.52547/rbs.19.2.276> [Link]
24. Dabiri S, Delavar A, Sarami G, Falsafi Nejad M. Formulating Relationships Model of Parenting Styles, Personality, Self-Esteem and Happiness: Path Analysis Mode. *Journal of family research*. 2012; 8(2):141-159. [Persian] [Link]
25. Turabi M, Taghiloo S, Jadidi M. Explaining the Causal Correlations between Maternal Parenting Styles and Emotional Problems of Daughters based on the Mediating Role of Interpersonal Problems. *J Child Ment Health*. 2021; 8(3):30-43. <http://dx.doi.org/10.52547/jcmh.8.3.4> [Link]
26. Tahmasabi A, Khosropour F. The effectiveness of parent-child relationship management (CPRT) on social skills and emotional regulation of children under the age of 12 with ADHD. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*. 2019; 8(6):113-122. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1398.8.6.20.6> [Persian] [Link]
27. Salimi Souderjani M, Yousefi Z. The Effectiveness of Parenting Styles Training Based on Acceptance and Commitment Therapy (ACT) to Mothers on Decreasing Separation Anxiety and Oppositional Defiant Disorder of Children. *J Child Ment Health* 2017; 4 (2):104-115. [Persian] [Link]
28. Hatamifar K, Zare H, Shahriyri Ahmadi M. Comparison of the effectiveness of positive parenting program and parental management training on the improvement of the parent-child relationship. *J Child Ment Health*. 2020, 7(3):25-39. <http://dx.doi.org/10.52547/jcmh.7.3.4> [Persian] [Link]
29. Salamat MK, Hejazi M, Morovati Z, Isadpanah S. Prediction of children's behavioral problems based on maternal parenting styles: The mediating role of child adjustment. *J Child Ment Health*. 2019; 6(3): 269-280. <http://dx.doi.org/10.29252/jcmh.6.3.23> [Persian] [Link]
30. Abdullahi E, Taher M. The effectiveness of parenting skills training on emotional-behavioral problems and parent-child relationships. *J Child Ment Health*. 2020; 6(4): 290-304. <http://dx.doi.org/10.29252/jcmh.6.4.26> [Persian] [Link]
31. Sternberg RJ A balance theory of wisdom. *Review of General Psychology*. 1998; 2(4):347-65. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.2.4.347> [Link]
32. Grimm SR. Wisdom. *Australasian Journal of Philosophy*. 2015; 93(1):139-154. <https://doi.org/10.1080/00048402.2014.937449> [Link]
33. Brysbaert M. How Many Participants Do We Have to Include in Properly Powered Experiments? A Tutorial of Power Analysis with Reference Tables. *J Cogn*. 2019; 2(1):16. <https://doi.org/10.5334/joc.72> [Link]
34. Khani R, Abedi A, Javadzadeh Shahshahani F. Development of a wisdom parenting package and evaluating its effect on social and emotional wellbeing and resilience of preschool children in Isfahan [PhD dissertation]. [Esfahan, Iran]: Faculty of Humanities, Khomeinishahr Branch, Islamic Azad University; 2024, 143-4 [Persian]
35. Ardelt M. The measurement of wisdom: a commentary on Taylor, Bates, and Webster's comparison of the SAWS and 3D-WS. *Exp Aging Res*. 2011; 37(2):241-59. <https://doi.org/10.1080/0361073x.2011.554509> [Link]
36. Baltes PB, Staudinger UM. Wisdom. A metaheuristic (pragmatic) to orchestrate mind and virtue toward excellence. *Am Psychol*. 2000; 55(1):122-36. <https://doi.org/10.1037/0003-066x.55.1.122> [Link]
37. Dai DY, Cheng H. How to Overcome the One-Track Mind: Teaching for Creativity and Wisdom. *Roeper Review*. 2017; 39(3):174-7. <https://doi.org/10.1080/02783193.2017.1318659> [Link]
38. Sternberg RJ, Karami S. What Is Wisdom? A Unified 6P Framework. *Review of General Psychology*. 2021; 25(2):134-51. <https://doi.org/10.1177/1089268020985509> [Link]
39. Sternberg RJ, Karami S. A 4W model of wisdom and giftedness in wisdom. *Roeper Review*. 2021; 43(3):153-160. <https://doi.org/10.1080/02783193.2021.1923596> [Link]
40. King N. Doing template analysis. In: Symon G, Cassell C. editors. *Qualitative Organizational Research: Core Methods and Current Challenges*. London: Sage Publications Ltd. 2012. <https://doi.org/10.4135/9781526435620.n24> [Link]